

28123 LLEI 13/1983, de 24 d'octubre, de reforma del Codi civil en matèria de tutela. («BOE» 256, de 26-10-1983.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

Article primer.

Els títols IX i X del llibre I del Codi civil queden redactats de la manera següent:

TÍTOL IX

De la incapacitació

Art. 199. Ningú no pot ser declarat incapaç sinó és per sentència judicial en virtut de les causes establertes a la llei.

Art. 200. Són causes d'incapacitació les malalties o deficiències persistents de caràcter físic o psíquic que impedeixin la persona governar-se per ella mateixa.

Art. 201. Els menors d'edat poden ser incapacitats quan es doni en ells una causa d'incapacitació i es prevegi raonablement que aquesta persistirà després de la majoria d'edat.

Art. 202. Correspon promoure la declaració al cònjuge o descendents i, si no, als ascendents o germans del presumpte incapaç.

Art. 203. El Ministeri Fiscal ha de promoure la declaració si les persones esmentades a l'article anterior no existeixen o no ho han sol·licitat. A aquest efecte, les autoritats i funcionaris públics que, per raó dels seus càrrecs, coneixen l'existència d'una possible causa d'incapacitació en una persona, ho han de posar en coneixement del Ministeri Fiscal.

El jutge competent, en els mateixos casos, ha d'adoptar d'ofici les mesures que estimi necessàries, i ha de posar el fet en coneixement del Ministeri Fiscal, que ha de sol·licitar al jutge el que sigui procedent, dins el termini de quinze dies.

Art. 204. Qualsevol persona està facultada per posar en coneixement del Ministeri Fiscal els fets que puguin ser determinants de la incapacitació.

Art. 205. La incapacitació dels menors prevista a l'article 201 només la poden sol·licitar els que n'exerceixin la pàtria potestat o la tutela.

Art. 206. En els processos sobre incapacitació sempre és necessària la intervenció del Ministeri Fiscal, encara que no n'hagi estat el promotor.

Art. 207. Si el Ministeri Fiscal ha promogut el procediment, el jutge ha de designar un defensor al presumpte incapaç, excepte que ja estigui nomenat. En els altres casos el Ministeri públic n'és el defensor.

El presumpte incapaç pot comparèixer en el procés amb la seva pròpia defensa i representació.

Art. 208. El jutge ha d'escoltar els parents més pròxims del presumpte incapaç, examinar aquest pel seu compte, escoltar el dictamen d'un facultatiu i, sens perjudici de les proves practicades a instàncies de part, pot decretar, d'ofici, totes les que estimi pertinents.

Art. 209. El jutge, en qualsevol estat del procediment, pot, a instància de part o d'ofici, adoptar les mesures que estimi necessàries per a la protecció adequada del presumpte incapaç o del seu patrimoni.

Art. 210. La sentència que declari la incapacitació ha de determinar l'extensió i els límits d'aquesta, així com el règim de tutela o guarda a què hagi de quedar sotmès l'incapacitat.

Art. 211. L'internament d'un presumpte incapaç requereix l'autorització judicial prèvia, llevat que raons d'urgència facin necessària l'adopció immediata d'aquesta mesura, de la qual s'ha de donar compte com més aviat millor al jutge, i, en tot cas, dins el termini de vint-i-quatre hores.

El jutge, després d'examinar la persona i escoltar el dictamen d'un facultatiu designat per ell, ha de concedir o denegar l'autorització i posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal, als efectes del que preveu l'article 203.

Sens perjudici del que preveu l'article 269, 4t, el jutge, d'ofici, ha de demanar informació sobre la necessitat de prosseguir l'internament, quan ho cregui pertinent, i, en tot cas, cada sis mesos, de la mateixa manera prevista al paràgraf anterior, i acordar el que sigui procedent sobre la continuació o no de l'internament.

Art. 212. La sentència recaiguda en un procediment d'incapacitació no impedeix que, sobrevingudes unes circumstàncies noves, es pugui instar judicialment una nova declaració que tingui per objecte deixar sense efecte o modificar l'abast de la incapacitació ja establerta.

Art. 213. Correspon formular la petició per iniciar el procediment a què es refereix l'article anterior a les persones esmentades a l'article 202, a les que exerceixin un càrrec tutelar o tinguin sota la seva guarda l'incapacitat, al Ministeri Fiscal i al mateix incapacitat.

Art. 214. Les resolucions judicials sobre incapacitació s'han d'anotar o inscriure en el Registre Civil, sens perjudici del que disposa la legislació hipotecària i del Registre Mercantil.

TÍTOL X

De la tutela, de la curatela i de la guarda dels menors o incapacitats

CAPÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Art. 215. La guarda i protecció de la persona i béns o només de la persona o dels béns dels menors o incapacitats es realitza, en els casos que sigui procedent, mitjançant:

1. La tutela.
2. La curatela.
3. El defensor judicial.

Art. 216. Les funcions tutelars constitueixen un deure, s'exerceixen en benefici del tutelat i estan sota la salvaguarda de l'autoritat judicial.

Art. 217. Només s'admet l'excusa dels càrrecs tutelars en els supòsits legalment previstos.

Art. 218. Les resolucions judicials sobre els càrrecs tutelars i de curatela s'han d'inscriure en el Registre Civil. Aquestes resolucions no són oposables a tercers mentre no s'hagin practicat les inscripcions oportunes.

Art. 219. La inscripció de les resolucions a què es refereix l'article anterior es practica en virtut de la comunicació que l'autoritat judicial ha de remetre sense dilació a l'encarregat del Registre Civil.

Art. 220. La persona que en l'exercici d'una funció tutelar pateixi danys i perjudicis, sense culpa per la seva part, té dret a la indemnització d'aquests amb càrrec als béns del tutelat, si el seu rescabament no es pot obtenir per un altre mitjà.

Art. 221. Es prohibeix a qui exerceixi algun càrrec tutelar:

1r Rebre liberalitats del tutelat o dels seus drethavents, mentre no se n'hagi aprovat definitivament la gestió.

2n Representar el tutelat quan en el mateix acte intervingui en nom propi o d'un tercer i hi hagi conflicte d'interessos.

3r Adquirir per títol oneros béns del tutelat o transmetre-li per la seva part béns pel mateix títol.

CAPÍTOL II

De la tutela

SECCIÓ 1a DE LA TUTELA EN GENERAL

Art. 222. *Estan subjectes a tutela:*

1r Els menors no emancipats que no estiguin sota pàtria potestat.

2n Els incapacitats, quan la sentència ho hagi establert.

3r Els subjectes a la pàtria potestat prorrogada, en cessar aquesta, llevat que sigui procedent la curatela.

Art. 223. En un testament o document públic notarial, els pares poden nomenar un tutor, establir òrgans de fiscalització de la tutela, així com designar les persones que els hagin d'integrar o ordenar qualsevol altra disposició sobre la persona o béns dels seus fills menors o incapacitats.

Art. 224. Les disposicions a què al·ludeix l'article anterior vinculen el jutge, en constituir la tutela, llevat que el benefici del menor o incapacitat exigeixi una altra cosa; en aquest cas ho ha de fer mitjançant una decisió motivada.

Art. 225. Quan hi hagi disposicions en un testament o document públic notarial del pare i de la mare, s'han d'aplicar les unes i les altres conjuntament, quan siguin compatibles. Si no ho són, el jutge ha d'adoptar, en decisió motivada, les que consideri més convenients per al tutelat.

Art. 226. Són ineficaces les disposicions fetes en un testament o document públic notarial sobre la tutela si, en el moment d'adoptar-les, el disposador ha estat privat de la pàtria potestat.

Art. 227. Qui disposi de béns a títol gratuït a favor d'un menor o incapacitat pot establir les regles d'administració d'aquests i designar la persona o persones que l'hagi d'exercir. Les funcions no conferides a l'administrador corresponen al tutor.

Art. 228. Si el Ministeri Fiscal o el jutge competent tenen coneixement que en el territori de la seva jurisdicció hi ha alguna persona que hagi de ser sotmesa a tutela, el primer ha de demanar i el segon disposar, fins i tot d'ofici, la constitució de la tutela.

Art. 229. Estan obligats a promoure la constitució de la tutela, des del moment en què coneguin el fet que doni lloc a aquesta, els parents cridats a la tutela, la persona sota la guarda de la qual estigui el menor o incapacitat i les esmentades a l'article 239, i si no ho fan, són responsables solidaris de la indemnització dels danys i perjudicis causats.

Art. 230. Qualsevol persona pot posar en coneixement del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial el fet determinant de la tutela.

Art. 231. El jutge ha de constituir la tutela, amb l'audiència prèvia dels parents més pròxims, de les persones que consideri oportú, i, en tot cas, del tutelat si té prou seny i sempre si és més gran de dotze anys.

Art. 232. La tutela s'exerceix sota la vigilància del jutge, que actua, d'ofici, a sol·licitud del Ministeri Fiscal, o a instància de qualsevol interessat.

Art. 233. El jutge pot establir, en la resolució per la qual es constitueixi la tutela o en una altra de posterior, les mesures de vigilància i control que estimi oportunes, en benefici del tutelat. Així mateix pot exigir del tutor, en qualsevol moment, que informi sobre la situació del menor o de l'incapacitat i de l'estat de l'administració.

SECCIÓ 2a DE LA DELACIÓ DE LA TUTELA I DEL NOMENAMENT DEL TUTOR

Art. 234. *Per al nomenament de tutor es prefereix:*

1r El cònjuge que convisqui amb el menor o incapacitat.

2n Els pares.

3r La persona o persones designades per aquests en les seves disposicions d'última voluntat.

4t El descendent, ascendent o germà que designi el jutge.

Excepcionalment, el jutge, en resolució motivada, pot alterar l'ordre del paràgraf anterior o prescindir de totes les persones que s'hi esmenten, si el benefici del menor o de l'incapacitat així ho exigeix.

Art. 235. En defecte de les persones esmentades a l'article anterior, el jutge designa tutor qui, per les seves relacions amb el tutelat i en benefici d'aquest, consideri més idoni.

Art. 236. La tutela l'exerceix només un tutor, excepte:

1r Quan, perquè concorren circumstàncies especials en la persona del tutelat o del seu patrimoni, convingui separar com a càrrecs diferents el de tutor de la persona i el dels béns, cadascun dels quals ha d'actuar independentment en l'àmbit de la seva competència, si bé les decisions que concerneixin a tots dos les han de prendre conjuntament.

2n Quan la tutela correspongui al pare i a la mare, l'han d'exercir tots dos conjuntament de manera anàloga a la pàtria potestat.

3r Si es designa alguna persona tutor dels fills del seu germà i es considera convenient que el cònjuge del tutor també exerceixi la tutela.

4t Quan el jutge nomeni tutors les persones que els pares del tutelat hagin designat en un testament o document públic notarial per exercir la tutela conjuntament.

Art. 237. En el cas del número 4t de l'article anterior, si el testador ho ha disposat de manera expressa, i en el cas del número 2n, si els pares ho sol·liciten, el jutge pot resoldre, en efectuar el nomenament de tutors, que aquests puguin exercir les facultats de la tutela amb caràcter solidari.

Si no hi ha aquesta classe de nomenament, en tots els altres casos, i sens perjudici del que disposen els números 1 i 2, les facultats de la tutela encomanades a diversos tutors les han d'exercir aquests conjuntament, però val el que es faci amb l'acord del nombre més alt. A falta d'aquest acord, el jutge, després d'escoltar els tutors i el tutelat si té prou seny, resol sense recurs ulterior el que estimi convenient. Per al cas que els desacords siguin reiterats i dificultin greument l'exercici de la tutela, el jutge pot reorganitzar-ne el funcionament i fins i tot proveir d'un nou tutor.

Art. 237 bis. Si els tutors tenen les seves facultats atribuïdes conjuntament i hi ha incompatibilitat o oposició d'interessos en algun d'ells per a un acte o contracte, aquest el pot realitzar l'altre tutor, o, si són diversos, els altres en forma conjunta.

Art. 238. En els casos que per qualsevol causa algun dels tutors cessi, la tutela subsisteix en la resta, excepte

que en fer el nomenament s'hagi disposat una altra cosa de manera expressa.

Art. 239. Si es tracta d'un menor acollit en un establiment públic, la tutela es pot atribuir al director de l'establiment.

Art. 240. Si és necessari designar un tutor per a diversos germans, el jutge ha de procurar que el nomenament recaigui en una mateixa persona.

Art. 241. Poden ser tutors totes les persones que estiguin en el ple exercici dels seus drets civils i en les quals no concorri alguna de les causes d'inhabilitat establertes als articles següents.

Art. 242. També poden ser tutores les persones jurídiques que no tinguin finalitat lucrativa i entre els fins de les quals figuri la protecció de menors i incapacitats.

Art. 243. No poden ser tutors:

1r Els que estiguin privats o suspesos en l'exercici de la pàtria potestat o totalment o parcialment dels drets de guarda i educació, per resolució judicial.

2n Els que hagin estat legalment remoguts d'una tutela anterior.

3r Els condemnats a qualsevol pena privativa de llibertat, mentre estiguin complint la condemna.

4t Els condemnats per qualsevol delictes que faci suposar fundadament que no exerciran bé la tutela.

Art. 244. Tampoc no poden ser tutors:

1r Les persones en què concorri impossibilitat absoluta de fet.

2n Els que tinguin enemistat manifesta amb el menor o incapacitat.

3r Les persones de mala conducta o que no tinguin una manera de viure coneguda.

4t Els que tinguin conflictes d'interessos importants amb el menor o incapacitat, mantinguin amb ell un plet o actuacions sobre l'estat civil o sobre la titularitat dels béns, o els que li deguin sumes de consideració.

5è Els fallits i concursats no rehabilitats, llevat que la tutela sigui només de la persona.

Art. 245. Tampoc no poden ser tutors els exclosos expressament pel pare o per la mare en les seves disposicions en un testament o document notarial, llevat que el jutge en una resolució motivada estimi una altra cosa en benefici del menor o de l'incapacitat.

Art. 246. Les causes d'inhabilitat previstes als articles 243, 4t i 244, 4t no s'apliquen als tutors designats a les disposicions d'última voluntat dels pares quan aquests les van conèixer en el moment de fer la designació, llevat que el jutge, en una resolució motivada, disposi una altra cosa en benefici del menor o de l'incapacitat.

Art. 247. Són remoguts de la tutela els que un cop diferida incorrin en causa legal d'inhabilitat, o actuïn malament en l'exercici de la tutela, per incompliment dels deures propis del càrrec o per ineptitud notòria en el seu exercici.

Art. 248. El jutge, d'ofici o a sol·licitud del Ministeri Fiscal o de persona interessada, ha de decretar la remoció del tutor, amb l'audiència prèvia d'aquest si, citat, comparegués.

Art. 249. Durant la tramitació del procediment de remoció, el jutge pot suspendre de les seves funcions el tutor i nomenar al tutelat un defensor judicial.

Art. 250. Declarada judicialment la remoció, s'ha de procedir al nomenament d'un nou tutor en la forma establerta en aquest Codi.

Art. 251. És excusable l'exercici de la tutela quan, per raons d'edat, malaltia, ocupacions personals o professionals, per falta de vincles de qualsevol classe entre tutor i tutelat o per qualsevol altra causa, l'exercici del càrrec resulti excessivament costós.

Les persones jurídiques se'n poden excusar quan no tinguin mitjans suficients per a l'exercici adequat de la tutela.

Art. 252. L'interessat que al·legui causa d'excusa ho ha de fer dins el termini de quinze dies a comptar des que tingui coneixement del nomenament.

Art. 253. El tutor es pot excusar de continuar exercint la tutela, sempre que hi hagi una persona de condicions semblants per substituir-lo, quan durant l'exercici d'aquella li sobrevingui qualsevol dels motius d'excusa previstos a l'article 251.

Art. 254. El que disposa l'article anterior no s'aplica a la tutela encomanada a les persones jurídiques.

Art. 255. Si la causa d'excusa és sobrevinguda, es pot al·legar en qualsevol moment.

Art. 256. Mentre es resolgui sobre l'excusa, qui l'hagi proposat està obligat a exercir la funció.

Si no ho fa així, el jutge ha de nomenar un defensor que el substitueixi, i el substituït queda com a responsable de totes les despeses ocasionades per l'excusa si aquesta és rebutjada.

Art. 257. El tutor designat en testament que s'excusi de la tutela al temps de la seva delació perd el que, en consideració al nomenament, li hagi deixat el testador.

Art. 258. Admesa l'excusa, es procedeix al nomenament d'un nou tutor.

SECCIÓ 3a DE L'EXERCICI DE LA TUTELA

Art. 259. L'autoritat judicial dóna possessió del seu càrrec al tutor nomenat.

Art. 260. El jutge pot exigir al tutor la constitució de fiança que assegurï el compliment de les seves obligacions i en determina la modalitat i quantia.

Art. 261. El jutge també pot, en qualsevol moment i amb causa justa, deixar sense efecte o modificar en tot o en part la garantia que s'hagi prestat.

Art. 262. El tutor està obligat a fer inventari dels béns del tutelat dins el termini de seixanta dies, a comptar d'aquell en què hagi pres possessió del seu càrrec.

Art. 263. L'autoritat judicial pot prorrogar aquest termini en una resolució motivada si s'hi dóna causa per a això.

Art. 264. L'inventari es forma judicialment amb intervenció del Ministeri Fiscal i amb citació de les persones que el jutge estimi convenient.

Art. 265. Els diners, joies, objectes preciosos i valors mobiliaris o documents que, segons el parer de l'autoritat judicial, no hagin de quedar en poder del tutor s'han de dipositar en un establiment destinat a aquest efecte.

Les despeses que ocasionin les mesures anteriors són a càrrec dels béns del tutelat.

Art. 266. El tutor que no inclogui en l'inventari els crèdits que tingui contra el tutelat s'entén que hi renuncia.

Art. 267. El tutor és el representant del menor o incapacitat, llevat per als actes que pugui realitzar per si sol, ja sigui per disposició expressa de la llei o de la sentència d'incapacitació.

Art. 268. Els subjectes a tutela deuen respecte i obediència al tutor.

Els tutors poden demanar, en l'exercici del seu càrrec, l'auxili de l'autoritat. També poden corregir els menors raonablement i moderadament.

Art. 269. El tutor està obligat a vetllar pel tutelat i, en particular:

1r A procurar-li aliments.

2n A educar el menor i procurar-li una formació integral.

3r A promoure l'adquisició o recuperació de la capacitat del tutelat i la seva millor inserció a la societat.

4t. A informar el jutge anualment sobre la situació del menor o incapacitat i retre-li compte anual de la seva administració.

Art. 270. El tutor únic i, si s'escau, el dels béns és l'administrador legal del patrimoni dels tutelats i està obligat a exercir aquesta administració amb la diligència d'un bon pare de família.

Art. 271. El tutor necessita l'autorització judicial:

1r Per internar el tutelat en un establiment de salut mental o d'educació o formació especial.

2n Per alienar o gravar béns immobles, establiments mercantils o industrials, objectes preciosos i valors mobiliaris dels menors o incapacitats, o subscriure contractes o realitzar actes susceptibles d'inscripció. Se n'exceptua la venda del dret de subscripció preferent d'accions.

3r Per renunciar a drets, així com transigir o sotmetre a arbitratge qüestions en què el tutelat estigui interessat.

4t Per realitzar la partició de l'herència o la divisió d'una cosa comuna, les quals, una vegada practicades, requereixen a més l'aprovació judicial.

Art. 272. El tutor també necessita autorització judicial:

1r Per acceptar sense benefici d'inventari qualsevol herència, o per repudiar aquesta o les liberalitats.

2n Per fer despeses extraordinàries en els béns.

3r Per entaular una demanda en nom dels subjectes a tutela, llevat dels assumptes urgents o d'una quantia escassa.

4t Per cedir béns en arrendaments subjectes a una pròrroga forçosa.

5è Per donar i prendre diners a préstec.

6è Per disposar a títol gratuït de béns o drets del tutelat, llevat d'autorització judicial.

7è Per cedir a tercers els crèdits que el tutelat tingui contra ell, o adquirir a títol oneros els crèdits de tercers contra el tutelat, llevat d'autorització judicial en qualsevol dels dos casos.

Art. 273. Abans d'autoritzar qualsevol dels actes compresos en els articles precedents, el jutge ha d'escoltar el Ministeri Fiscal, i el tutelat si és més gran de dotze anys o ho considera oportú, i demanar els informes que li siguin sol·licitats o estimi pertinents.

Art. 274. El tutor té dret a una retribució, sempre que el patrimoni del tutelat ho permeti. Correspon al jutge fixar-ne l'import i la manera de percebre'l, per a la qual cosa ha de tenir en compte el treball a realitzar i el valor i la rendibilitat dels béns, procurant en la mesura que es pugui que la quantia de la retribució no baixi del 4 per 100 ni excedeixi el 20 per 100 del rendiment líquid dels béns.

Art. 275. Només els pares, i en les seves disposicions d'última voluntat, poden establir que el tutor faci seus els fruits dels béns del tutelat a canvi de prestar-li els aliments, llevat que el jutge, en una resolució motivada, disposi una altra cosa.

SECCIÓ 4a DE L'EXTINCIÓ DE LA TUTELA I DE LA RENDICIÓ FINAL DE COMPTES

Art. 276. La tutela s'extingeix:

1r Quan el menor d'edat compleix els divuit anys, llevat que amb anterioritat hagi estat judicialment incapacitat.

2n Per l'adopció del tutelat menor d'edat.

3r Per mort de la persona sotmesa a tutela.

4t Per la concessió al menor del benefici de la majoritat.

Art. 277. La tutela també s'extingeix:

1r Quan havent-se originat per privació o suspensió de la pàtria potestat, el titular d'aquesta la recuperi.

2n En dictar-se la resolució judicial que posi fi a la incapacitació o que modifiqui la sentència d'incapacitació en virtut de la qual se substitueix la tutela per la curatela.

Art. 278. El tutor continua en l'exercici del seu càrrec si el menor subjecte a tutela ha estat incapacitat abans de la majoria d'edat, de conformitat amb el que disposi la sentència d'incapacitació.

Art. 279. El tutor, en cessar en les seves funcions, ha de retre el compte general justificat de la seva administració davant l'autoritat judicial en el termini de tres mesos, prorrogables pel temps que sigui necessari si hi concorre una justa causa.

L'acció per exigir la rendició d'aquest compte prescriu al cap de cinc anys, comptats des de la finalització del termini establert per efectuar-lo.

Art. 280. Abans de resoldre sobre l'aprovació del compte, el jutge ha d'escoltar el nou tutor o, si s'escau, el curador o el defensor judicial, i la persona que hagi estat sotmesa a tutela o els seus hereus.

Art. 281. Les despeses necessàries de la rendició de comptes són a càrrec de qui va estar sotmès a tutela.

Art. 282. El saldo del compte general merita interès legal, a favor o en contra del tutor.

Art. 283. Si el saldo és a favor del tutor, merita interès legal des que qui va estar sotmès a tutela sigui requerit per al pagament, amb el lliurament previ dels seus béns.

Art. 284. Si és en contra del tutor, merita interès legal des de l'aprovació del compte.

Art. 285. L'aprovació judicial no impedeix l'exercici de les accions que recíprocament puguin assistir el tutor i el tutelat o els seus drethavents per raó de la tutela.

CAPÍTOL III

De la curatela

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Art. 286. Estan subjectes a curatela:

1r Els emancipats els pares dels quals morin o quedin impeditos per a l'exercici de l'assistència que preveu la llei.

2n Els que obtinguin el benefici de la majoria d'edat.

3r Els declarats pròdigs.

Art. 287. Igualment és procedent la curatela per a les persones a les quals la sentència d'incapacitació o, si s'escau, la resolució judicial que la modifiqui col·loquin sota aquesta forma de protecció en consideració al seu grau de discerniment.

Art. 288. En els casos de l'article 286 la curatela no té un altre objecte que la intervenció del curador en els actes que els menors o pròdigs no puguin realitzar per si sols.

Art. 289. La curatela dels incapacitats té per objecte l'assistència del curador per als actes que expressament imposi la sentència que l'hagi establert.

Art. 290. Si la sentència d'incapacitació no ha especificat els actes en què ha de ser necessària la intervenció del curador s'entén que aquesta s'estén als mateixos actes en què els tutors necessiten, segons aquest Codi, autorització judicial.

Art. 291. Són aplicables als curadors les normes sobre nomenament, inhabilitat, excusa i remoció dels tutors.

No poden ser curadors els fallits i concursats no rehabilitats.

Art. 292. Si el sotmès a curatela ha estat amb anterioritat sota tutela, ha d'exercir el càrrec de curador el mateix que hagi estat el seu tutor, llevat que el jutge disposi una altra cosa.

Art. 293. Els actes jurídics realitzats sense la intervenció del curador quan aquesta sigui preceptiva són anul·lables a instàncies del mateix curador o de la persona subjecta a curatela, d'acord amb els articles 1.301 i següents d'aquest Codi.

SECCIÓ 2a DE LA CURATELA EN CASOS DE PRODIGALITAT

Art. 294. Poden demanar la declaració de prodigalitat el cònjuge, els descendents o ascendents que percebin aliments del presumpte pròdig o estiguin en situació de reclamar-los-hi, i els representants legals de qualsevol d'ells. Si els representants legals no la demanen, ho ha de fer el Ministeri Fiscal.

Art. 295. La declaració de prodigalitat s'ha de fer en judici contradictori.

Art. 296. Quan el demandat per prodigalitat no comparegui en el judici, l'ha de representar el Ministeri Fiscal i, si aquest n'és part, un defensor nomenat pel jutge, sens perjudici del que determina la Llei d'enjudiciament civil sobre els procediments en rebel·lia.

Art. 297. Els actes del declarat pròdig anteriors a la demanda de prodigalitat no es poden atacar per aquesta causa.

Art. 298. La sentència ha de determinar els actes que el pròdig no pot realitzar sense el consentiment del curador.

CAPÍTOL IV

Del defensor judicial

Art. 299. S'ha de nomenar un defensor judicial que representi i empari els interessos dels que es trobin en algun dels supòsits següents:

1r Quan en algun assumpte hi hagi conflicte d'interessos entre els menors o incapacitats i els seus representants legals o el curador. En el cas de tutela conjunta exercida pels dos pares, si el conflicte d'interessos existís només amb un d'ells, correspon a l'altre per llei, i sense necessitat de nomenament especial, representar i emparar el menor o incapacitat.

2n En el supòsit que, per qualsevol causa, el tutor o el curador no exerceixi les seves funcions fins que cessi la causa determinant o es designi una altra persona per exercir el càrrec.

3r En tots els altres casos previstos en aquest Codi.

Art. 299 bis. Quan es tingui coneixement que una persona ha de ser sotmesa a tutela i mentre no recaigui resolució judicial que posi fi al procediment, n'assumeix la representació i defensa el Ministeri Fiscal. En aquest cas, quan a més de la cura de la persona s'hagi de procedir a la dels béns, el jutge pot designar un administrador d'aquests, que li ha de retre comptes de la seva gestió una vegada conclusa.

Art. 300. El jutge, en procediment de jurisdicció voluntària, d'ofici o a petició del Ministeri Fiscal, tutor, curador o de qualsevol altra persona capaç de comparèixer en judici, ha de nomenar defensor qui estimi més idoni per al càrrec.

Art. 301. Són aplicables al defensor judicial les causes d'inhabilitat, excuses i remoció dels tutors i curadors.

Art. 302. El defensor judicial té les atribucions que li hagi concedit el jutge al qual ha de retre comptes de la seva gestió una vegada conclusa.

CAPÍTOL V

De la guarda de fet

Art. 303. Sens perjudici del que disposen els articles 203 i 228, quan l'autoritat judicial tingui coneixement de l'existència d'un guardador de fet el pot requerir perquè informi de la situació de la persona i els béns del menor o del presumpte incapaç i de la seva actuació en relació amb aquests, i així mateix pot establir les mesures de control i vigilància que consideri oportunes.

Art. 304. Els actes realitzats pel guardador de fet en interès del menor o presumpte incapaç no es poden impugnar si redunden en la seva utilitat.

Art. 305. Queda sense contingut.

Art. 306. És aplicable al guardador de fet el que disposa l'article 220 respecte del tutor.

Article segon.

U.—Queda suprimit l'apartat segon de l'article 32 del Codi civil.

Dos.—Queda derogat el Decret de 3 de juliol de 1931.

Article tercer.

Queden sense contingut els articles 307 a 313 del Codi civil.

Article quart.

El paràgraf primer de l'article 171 del Codi civil queda redactat de la manera següent:

«La pàtria potestat sobre els fills que hagin estat incapacitats queda prorrogada, per ministeri de la Llei, en arribar aquells a la majoria d'edat. Si el fill major d'edat solter que visqui en companyia dels seus pares o de qualsevol d'ells és incapacitat no es constitueix tutela sinó que es rehabilita la pàtria potestat, que ha d'exercir qui correspongui si el fill és menor d'edat. La pàtria potestat prorrogada en qualsevol d'aquestes dues formes s'ha d'exercir amb subjecció al que disposa especialment la resolució d'incapacitació i, subsidiàriament, les regles d'aquest títol.»

Article cinquè.

L'article 176 del Codi civil queda redactat de conformitat amb el text del mateix que va ser aprovat per la Llei 11/1981, de 13 de maig.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Mentre no es procedeixi a regular d'una altra manera en la Llei d'enjudiciament civil són aplicables al procediment d'incapacitació i al de declaració de prodigalitat les normes del judici declaratiu de menor quantia, i no s'admeten l'assentiment a la demanda ni la transacció. Els altres procediments derivats dels títols IX i X del llibre I del Codi civil els tramiten les disposicions de la Llei d'enjudiciament civil sobre jurisdicció voluntària.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—Els tutors nomenats sota la vigència de la legislació anterior i amb subjecció a aquesta conserven el càrrec, però, quant al seu exercici, s'han de sotmetre a les disposicions d'aquesta Llei.

Segona.—Les tuteles dels pròdigs actualment constituïdes es regeixen d'ara endavant pel que estableix aquesta Llei per a la curatela.

Tercera.—Quan subsisteixi la pena d'interdicció civil, la tutela dels que hi estan condemnats correspon a les persones que determinen els articles 234 i 235 d'aquest Codi,

i d'ara endavant es regeixen pels seus preceptes. Aquestes mateixes normes són aplicables per a les interdiccions ja fermes en el moment de la seva entrada en vigor, i continua com a tutor qui ho era llavors.

DISPOSICIÓ FINAL

El Govern, en el termini de sis mesos, ha de remetre al Congrés dels Diputats un projecte de llei de reforma de les normes que en el mateix Codi civil o en altres cossos legals s'hagin de modificar per tenir la concordança neces-

sària amb les contingudes en el nou text dels títols IX i X del Codi civil.

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palau de la Zarzuela, Madrid, 24 d'octubre de 1983.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ